

**Toelichting op peilbesluit
Oude Polder van Pijnacker
peilgebied 12**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Toelichting herziening peilbesluit Oude Polder van Pijnacker - peilgebied 12

Versie: 1.0
Datum: 13 augustus 2020
Auteur: Adil El Boujdaini

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding peilbesluit Oude Polder van Pijnacker peilgebied 12	4
2	Gebied en de huidige praktijk	5
3	Peilafweging.....	7
3.1	Knelpunt ten aanzien van het peil	7
3.2	Peilvarianten en effecten op belangen.....	7
3.3	Peilafweging	8
3.4	Voorstel	9
3.5	Maatregelen.....	9
3.6	Effecten	9
4	Literatuurlijst	9
5	Bijlage	9

1 Inleiding

Het beheergebied van Delfland heeft een oppervlakte van ruim 38.000 hectare en bestaat uit circa 75 polders met in totaal circa 700 peilgebieden. Voor elk peilgebied is een waterpeil vastgelegd in het peilbesluit voor de betreffende polder. Voor een aantal peilgebieden is gebleken dat het praktijkpeil structureel afwijkt van het peilbesluit, de grenzen van het peilgebied niet overeenkomen met de werkelijkheid, of dat er om andere redenen behoefte is aan tussentijdse aanpassing van het peilbesluit. Voor die peilgebieden wordt een oplossing gezocht. Dit gebeurt door maatregelen te treffen of een nieuwe afweging te maken middels een herziening van het peilbesluit.

Werkwijze herziening peilbesluit

De herzieningen betreffen afzonderlijke peilgebieden. Bij een herziening wordt ingegaan op het vorige peilbesluit en de redenen waarom een peilgebied moet worden aangepast. De aanleiding en knelpunten worden onderzocht en beschreven. Vervolgens wordt een nieuwe afweging gemaakt waarin de nieuwe inzichten zijn meegenomen. In ieder geval is het peil van het vorige peilbesluit (2011) in de afweging meegenomen. Bij de afweging is nagegaan welke belanghebbenden in de voorbereiding betrokken dienen te worden. Vervolgens wordt het peilbesluit in procedure gebracht. Om efficiënt te kunnen werken worden meerdere peilbesluiten gebundeld in procedure gebracht.

1.1 Aanleiding peilbesluit Oude Polder van Pijnacker peilgebied 12

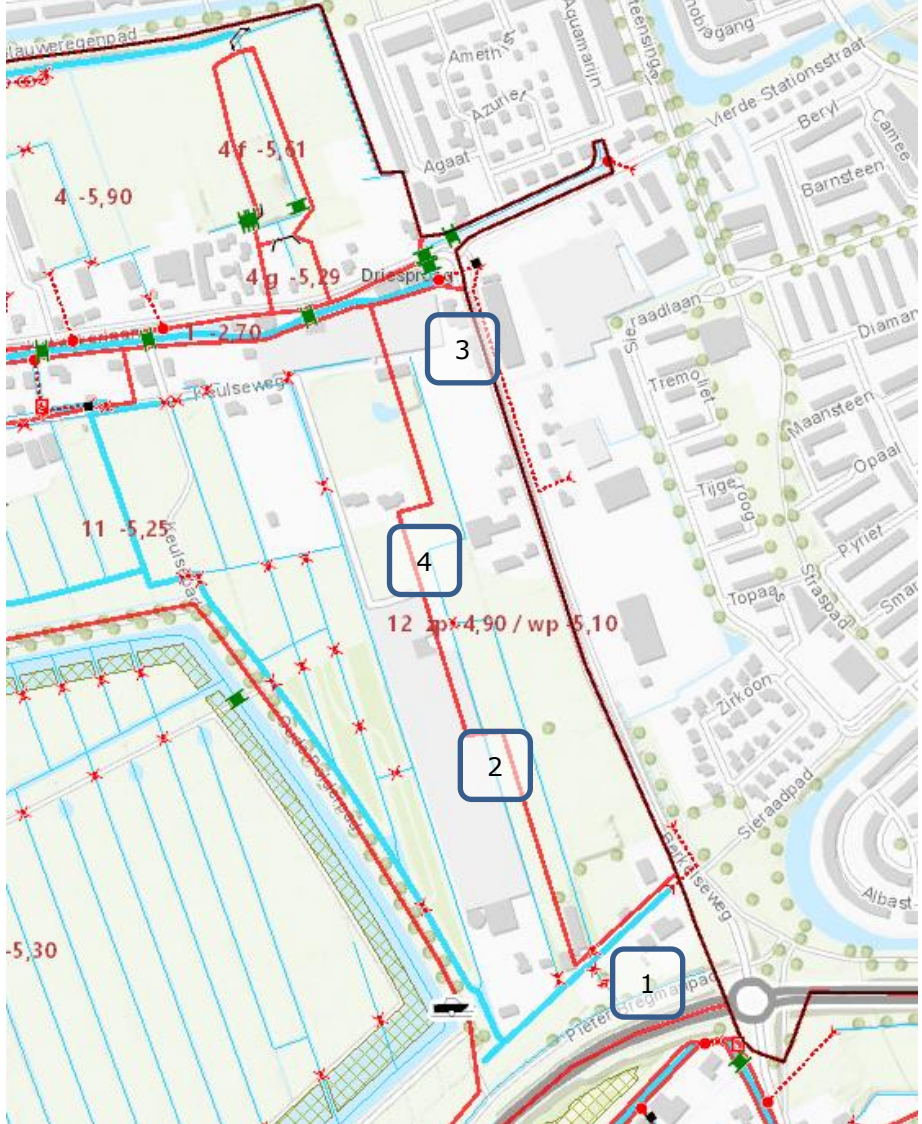
Het praktijkpeil in peilgebied OPP 12 voldoet niet aan het peilbesluit Oude Polder van Pijnacker dat op 15 september 2011 door de Verenigde Vergadering van Delfland is vastgesteld. In het peilbesluit is een zomerpeil van NAP -4,90 m en een winterpeil van NAP -5,10 m vastgesteld.

Momenteel is het niet mogelijk om in het peilgebied het vigerende peil te handhaven. Het hoogheemraadschap van Delfland heeft geen inlaat naar het peilgebied. Het praktijkpeil kan hierdoor uitzakken naar NAP -5,26 m, deze hoogte is gelijk aan de slootbodemhoogte. Het praktijkpeil kan daarmee 0,16 m (winter) tot 0,36 m (zomer) verder uitzakken dan het vigerende peil. Daarnaast is de peilgebiedsgrens iets meer naar het westen verplaatst door veranderingen in het watersysteem.

2 Gebied en de huidige praktijk

In tabel 1 is de waterhuishouding van peilgebied OPP 12 beschreven.

Tabel 1: beschrijving peilgebied OPP 12

Waterhuishouding peilgebied OPP 12	
	
Figuur 1: de ligging van peilgebied OPP 12.	
1) In het verleden liet een particulier met een pomp water in. Inmiddels is de particulier hiermee gestopt waardoor de sloot grotendeels van de tijd droog staat. 2) Hier ligt een relatief nieuwe dam (met een afsluitbare duiker). Dit kunstwerk functioneert als een peilscheidende kunstwerk. 3) In het verleden lag aan de Katwijksevaart een inlaat naar het peilgebied. Deze is enkele jaren terug opgeheven. 4) De grens van het praktijkpeilgebied is door de ruimtelijke aanpassingen ter hoogte van de Berkelseweg 26 verschoven in de westelijke richting. In het peilgebied is geen peilschaal aanwezig.	
Beschrijving watersysteem	
Het watersysteem van peilgebied OPP 12 bestaat uit een watergang.	

Knelpunten	
Het praktijkpeil komt niet overeen met het vastgestelde peil. Daarnaast hebben bewoners klachten ingediend over droge sloten en het niet kunnen beregenen van de tuinen.	
Wateroverlast	
Er zijn geen meldingen van wateroverlast bekend in het gebied. In het gebied zijn wel klachten over geen water in de watergangen.	
Peilen	
Vigerend peil (peilbesluit) Jaartal vigerende peilbesluit Praktijkpeil	ZP: NAP -4,90, WP: NAP -5,10 m 2011 Onbekend NAP -4,97 m (bovenkant peil, overstort pijpje aan de zuidkant NAP -5,26 m (onderkant peil, slootbodern) Het peilverloop over de jaren is onbekend. Vroeger werd het peilgebied gevoed met een particuliere inlaat aan de Katwijkervaart. Deze is sinds 2015 niet meer aanwezig. Daarna liet een particulier aan de zuidkant van het gebied water in. Dit gebeurt niet meer consequent waardoor de peilen vrijwel altijd uitzakken
Gemiddelde drooglegging bij vigerend peil	0,88 m bij zomerpeil en 1,08 m bij winterpeil

In tabel 2 zijn de kenmerken van peilgebied OPP 12 beschreven.

Tabel 2: kenmerken peilgebied OPP 12

Kenmerken peilgebied	
Oppervlakte	7,2 ha
Gemiddelde maaiveldhoogte	De gemiddelde maaiveldhoogte is NAP -4,02 m
Bodemopbouw	Het peilgebied OPP 12 heeft een bodemopbouw van lichte klei met homogeen profiel en veen op ongerijpte klei.
Maaiveldddaling	Aan de hand van de bodemtypen is een (theoretische) maaiveldddaling bepaald van 3 tot 8 mm/jaar.
Waterkering	Het noordwesten van het peilgebied grenst aan een regionale waterkering.
Grondgebruik	Bebouwd gebied en grasland.
Riolering	In het gebied is drukriolering aanwezig.
Archeologische en cultuurhistorische waarden	In het noordwesten van het peilgebied bestaat een lage trefkans op archeologische vondsten vanaf de Middeleeuwen.
Zakkingsgevoelige bebouwing	In peilgebied OPP 12 en in de directe omgeving zijn zakkingsgevoelige objecten aanwezig.
Waterbeschikbaarheid	Er is een tekort aan water. Er kan geen water worden ingelaten naar het peilgebied waardoor het vigerende peil niet gehandhaafd kan worden.
Bergingstekort	Er is geen bergingstekort berekend.

3 Peilafweging

In dit hoofdstuk is het knelpunt, de peilvarianten en de effecten op de verschillende belangen in het gebied beschreven.

3.1 Knelpunt ten aanzien van het peil

In het peilgebied is een zomer- en winterpeil vastgesteld van NAP -4,90 m (zp)/NAP -5,10 m (wp). Het vigerende peil kan niet gehandhaafd worden doordat er geen of niet voldoende water ingelaten kan worden.

3.2 Peilvarianten en effecten op belangen.

Voor peilgebied OPP 12 zijn er twee varianten voor het peil:

- Het continueren van het vastgestelde peil, waarbij een nieuwe inlaat of pomp geplaatst moet worden.
- Het heersende praktijkpeil van NAP -4,97 m/NAP -5,26 m vaststellen. In de praktijk blijft het waterpeil hetzelfde als in de huidige situatie.

Peilvarianten	Peilbesluitpeil continueren op NAP -4,90 m/ -5,10 m	Praktijkpeil van NAP -4,97 m/-5,26 m vastleggen
Belangen		
<i>Knelpunt</i>		
Vastgelegd peil kan niet worden gehandhaafd door ontbreken inlaat.	knelpunt blijft bestaan.	knelpunt wordt opgelost.
<i>Functies</i>		
Onderheide bebouwing	0	0 (de schoorsteen is gefundeerd op palen. Hierdoor wordt geen negatief effect verwacht op de fundering. Daarnaast zijn de palen „gezien het aanlegjaar, vermoedelijk van beton. (bron: Fugro))
Niet onderheide bebouwing en bebouwing met kwetsbare fundering	0	0 (gezien de afstand tussen de sloot en de bebouwing en de kleigrond is het effect van de peilverlaging op de grondwaterstand verwaarloosbaar of minimaal (bron: Fugro))
Infrastructuur	0	0
Agrarisch grasland	0	0
Archeologische	0	0 (er wordt een lichte peilwijziging doorgevoerd die in de praktijk al een aantal jaar wordt gehandhaafd, i.c.m. de te verwachten vindplaatsen heeft het peil een verwaarloosbare invloed op de archeologie binnen het peilgebied (bron: Archeologie Delft))
<i>Overige belangen</i>		
Maaiveld daling	0	0 (de verwachting is dat het effect van de peilverlaging op de grondwaterstand minimaal is. Het praktijkpeil wordt al enkele jaren gehandhaafd)
<i>Waterhuishoudkundige belangen</i>		
Waterkwaliteit en ecologie	0	0 (de bestaande situatie wordt gehandhaafd, de kwaliteit en ecologie wordt niet negatief beïnvloed.)

Peilvarianten	Peilbesluitpeil continueren op NAP -4,90 m/ -5,10 m	Praktijkpeil van NAP -4,97 m/-5,26 m vastleggen
Belangen		
Risico op watertekort of droogte	0	- (minder water in de watergang)
Risico op wateroverlast	0 (Geen verandering t.o.v. uitgangspunt in peilbesluit)	+ (toename van minimaal 130 m ³ waterberging)
Riolering en drainage	0	0
<i>Kosten</i>		
Kostencategorie maatregelen* t.a.v. peilafweging (indicatief)	groot (aanleggen van nieuwe inlaat of pomp naar het peilgebied)	Geen

Effecten zijn t.o.v. vigerende peilbesluit. ++ = groot positief effect; + = positief effect; 0 = neutraal effect; - = beperkt negatief effect; -- = groot negatief effect.

Of: Effecten zijn niet met + en - gewogen conform de reguliere werkwijze bij peilbesluiten, omdat het hier een getalsmatige aanpassing betreft van het praktijkpeil.

* Kostencategorie maatregelen is een indicatie hoeveel de alternatieve peilvarianten kosten. geen = € 0; klein = < € 20.000; middel = € 20.000 tot € 50.000; groot = € 50.000 tot 100.000; zeer groot = > € 100.000.

In paragraaf 3.3 worden de effecten van de peilvarianten op de waterhuishouding en overige belangen beschreven en een variant voorgesteld.

3.3 Peilafweging

Peilgebied OPP 12 (12) bestaat uit een tweetal watergangen die voorheen werden gevoed aan noordzijde met een inlaat uit de Katwijksevaart, later is deze inlaat verdwenen. Een particulier liet hierna met behulp van een pompje water in aan de zuidkant van het peilgebied, maar hiermee is de particulier inmiddels gestopt.

In de huidige situatie wordt het vigerende peil in de watergangen niet gehandhaafd omdat Delfland zelf niet over een inlaat of pomp beschikt in het peilgebied. Voor het continueren van het vigerend peil moet een inlaat of pomp aangelegd worden. De aanlegkosten hiervan wordt indicatief ingeschat op groot (€50.000 tot €100.000).

Voorgesteld wordt om een flexibele peil vast te stellen tussen NAP -4,97 m en NAP -5,26 m. Hierbij is de hoogte NAP -4,97 m gelijk aan de overstort pijpje aan de zuidkant van het peilgebied en de hoogte NAP -5,26 m gelijk aan de slootbodem. Hierbij kunnen de watergangen met hemelwater tot de overstorthoogte vullen en weer helemaal droogvallen.

Het handhaven van het huidige lagere praktijkpeil heeft geen negatieve effecten op de bestaande bebouwing en de monumentale schoorsteen in het peilgebied. De monumentale schoorsteen staat weliswaar dichtbij de watergang, maar is gefundeerd op palen. Deze palen zijn gezien het aantal en aanlegjaar hoogstwaarschijnlijk van beton (bron: Fugro). Betonnen palen zijn niet gevoelig voor wijzigingen in de grondwaterstand.

De bebouwing aan de Berkelseweg 24-24A is vermoedelijk gefundeerd op staal. Het casco van de bebouwing is op basis van een visuele inspectie beoordeeld. Hierbij is vastgesteld dat het casco in een matige staat verkeert. Een deel van de gebreken aan het casco duiden op een gebrek aan de fundering.

De woning aan de Berkelseweg 24-24A staat ver genoeg van de watergang en i.c.m. de bodemopbouw van kleigrond zal het praktijkpeil weinig effect hebben op de fluctuatie van de grondwaterstand ten opzichte van het vigerende peil. Het effect van het praktijkpeil op de fundering is daarom niet of nauwelijks aanwezig (bron: Fugro).

Binnen het plangebied is een lage trefkans op archeologische vondsten. Gezien de aard van de te verwachten vindplaatsen, de minimale peilwijziging bij het vaststellen van het praktijkpeil en de verwachting dat de grondwaterstand niet of nauwelijks hierdoor veranderd, is het de verwachting dat het voorgestelde peil een verwaarloosbare invloed heeft op de archeologie in het peilgebied (bron: Gemeente Pijnacker-Nootdorp, persoonlijke communicatie, 18 december 2018).

Het aanleggen van een inlaat of pomp naar het peilgebied kan voor een verbetering van de waterkwaliteit en de ecologie in het peilgebied zorgen. Maar het aanleggen van deze kunstwerken is gezien de kosten niet doelmatig. Bij het handhaven van de bestaande situatie is er geen negatief effect op de waterkwaliteit en ecologie.

Omdat het praktijkpeil al enkele jaren wordt gehandhaafd in het peilgebied en uit inventarisatie blijkt dat de risico's op negatieve effecten op de verschillende belangen in het peilgebied niet of nauwelijks aanwezig zijn, wordt het niet doelmatig bevonden om een dure inlaat constructie of pompinstallatie aan te leggen voor het peilgebied.

3.4 Voorstel

Het voorstel is het vastgestelde peil van NAP -4,90 m/ NAP -5,26 m te herzien en het praktijkpeil van NAP -4,97 / -5,26 m vast te stellen.

Tabel 3: wijziging t.o.v. vorig peilbesluit

Code peilgebied		Voorstel peil partiële herziening	Schouwpeil	Peil vorige peilbesluit (2011)	Praktijkpeil	Wijziging t.o.v. vorige peilbesluit
nieuw	oud	m t.o.v. NAP				m
OPP 12	OPP 12	Flexibel peil tussen NAP -4,97 m en NAP -5,26 m	n.v.t.	NAP -4,90 / NAP -5,10 m	NAP -4,97 m / NAP -5,26 m	- 0,07 / -0,16

3.5 Maatregelen

Er zijn geen maatregelen nodig voor het vastleggen van een flexibele peil tussen NAP -4,97 m en -5,26 m.

3.6 Effecten

Feitelijk is de voorgestelde peilwijziging een administratieve wijziging omdat het praktijkpeil sinds enkele jaren wordt gehandhaafd. Negatieve effecten op de belangen zijn daarom niet te verwachten.

4 Literatuurlijst

- Hoogheemraadschap van Delfland, juli 2017, Beleidsnota peilbeheer
- Hoogheemraadschap van Delfland, april 2018, Peilbesluit Zuidpolder van Delfgauw peilgebied 42 en 43
- Hoogheemraadschap van Delfland, september 2007, Beleidsnota Peilbesluiten
- Fugro B.V., juni 2019, Funderingsonderzoek Berkelseweg 24-24A te Pijnacker.

5 Bijlage

- Peilenkaart partiële herziening peilbesluit Oude Polder van Pijnacker peilgebied OPP 12.